

ŠIAULIŲ PRIKLAUSOMYBĖS LIGŲ CENTRO DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių priklausomybės ligų centro (toliau – Šiaulių PLC) darbuotojų elgesio kodeksas (toliau - Kodeksas) nustato pagrindinius Šiaulių PLC darbuotojų elgesio principus, kurių jie privalo laikytis, darbo metu.

2. Kodekso tikslas – kurti geranorišką darbo aplinką, ugdyti profesinę kompetenciją bei tinkamus ir efektyvius Šiaulių PLC darbuotojų tarpusavio ryšius, pagarbius santykius su pacientais ir jų atstovais, didinti Šiaulių PLC darbuotojų autoritetą visuomenėje, pacientų ir jų atstovų pasitikėjimą Šiaulių PLC.

3. Kodekse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

3.1. **Asmeninis suinteresuotumas** – Šiaulių PLC dirbančio darbuotojo moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas, kuris būtų palankus jam asmeniškai arba jam artimiems asmenims.

3.2. **Dovana** – laikomas bet kuris materialinę vertę turintis daiktas, paslauga ar kita nauda, siūloma ir/ar suteikiama Šiaulių PLC darbuotojui, kai tai yra ar gali būti susiję su tiesioginiu ar netiesioginiu poveikiu jo veiksmams ar sprendimams.

3.3. **Interesų konfliktas** – situacija, kai Šiaulių PLC darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kuris susijęs ir su jo privačiais interesais.

3.4. **Įžeidimas** – situacija, kai Šiaulių PLC darbuotojas viešai /neviešai veiksmu, žodžiu ar raštu pažemino paciento garbę ir orumą.

3.4. **Privatūs interesai** – Šiaulių PLC darbuotojo (ar jo artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos priimamiems sprendimams atliekant pareigas ar vykdant pavedimą.

3.4. **Darbuotojui artimi asmenys** – Šiaulių PLC darbuotojo sutuoktinis, sugyventinis, draugas, tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai, sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka.

3.5. Kitos šiame Kodekse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme ir kituose įstatymuose ir teisės aktuose.

4. Kodeksas tvirtinamas Šiaulių PLC direktoriaus įsakymu ir skelbiamas viešai prieinamose Šiaulių PLC informaciniuose stenduose. Kodeksas taip pat skelbiamas Šiaulių PLC interneto svetainėje.

II. DARBUOTOJO ELGESIO PRINCIPAI

5. Pagrindiniai Šiaulių PLC darbuotojų elgesio principai:

5.1. **Nesavanaudiškumas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojas turi:

5.1.1. nesinaudoti savo tarnybine padėtimi, siekiant paveikti kitų asmenų sprendimą;

5.1.2. nesinaudoti Šiaulių PLC nuosavybe ne darbinei veiklai, taip pat nesinaudoti su darbu susijusia informacija kitaip, negu nustato Šiaulių PLC vidaus dokumentai, siekiant asmeninio suinteresuotumo;

5.1.4. nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiems asmenims, vykdant darbinės pareigas;

5.1.5. dirbti pacientų, Šiaulių PLC ir visuomenės labui.

5.2. **Dorovinis principingumas ir padorumas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:

5.2.1. elgtis nepriekaištingai ir garbingai;

5.2.2. nesinaudoti kito asmens klaidomis ar nežinojimu;

5.2.3. nedalyvauti neteisėtuose sandoriuose ir susitikimuose;

5.2.4. netoleruoti Šiaulių PLC darbuotojų neetiško elgesio ar neteisėtų veiksmų ir nedelsiant imtis priemonių jiems nutraukti;

- 5.2.5. būti nepaperkamais, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš fizinių asmenų ar organizacijų;
- 5.2.6. aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja jokių dovanų davimo ir ėmimo.
- 5.3. **Atsakomybė ir atskaitingumas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:
- 5.3.1. teisės aktų nustatyta tvarka paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus ir veiksmus;
- 5.3.2. atsisakyti vykdyti neteisėtą pavedimą ir apie tai pranešti tiesioginiam vadovui ar Šiaulių PLC direktoriui;
- 5.3.3. asmeniškai atsakyti už savo sprendimų ar veiklos rezultatų pasekmes, trumpalaikių ir ilgalaikių pareiginių tikslų neįgyvendinimą;
- 5.3.4. prisiimti dalį atsakomybės už kolegialiai priimamą sprendimą;
- 5.3.5. atsisakyti už savo veiklą tiesioginiam vadovui ir Šiaulių PLC direktoriui.
- 5.4. **Skaidrumas ir viešumas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:
- 5.4.1. užtikrinti teisės aktų nustatytą savo veiksmų ir sprendimų viešumą, prireikus pateikti savo sprendimų priėmimo motyvus;
- 5.4.2. teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis teikti reikiamą informaciją kitiems Šiaulių PLC darbuotojams ir kitiems asmenims.
- 5.5. **Pavyzdingumas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:
- 5.5.1. savo pareigas atlikti laiku ir kompetentingai;
- 5.5.2. būti tolerantiškais ir paslaugiais, pagarbiai elgtis su pacientais, bendradarbiais ir kitais asmenimis, su darbu susijusias konfliktines situacijas spręsti taikiai ir mandagiai;
- 5.5.3. visada veikti profesionaliai;
- 5.5.4. siekti žodžio ir veiksmo vienybės;
- 5.5.5. nuolat kelti savo kvalifikaciją;
- 5.5.6. pripažinti savo darbo klaidas ir jas taisyti;
- 5.5.7. darbo metu savo išvaizda, kalba ir elgesiu rodyti pavyzdį, bei laikytis visuotinai pripažintų etikos normų;
- 5.5.8. nereikšti paniekos pacientams, kolegoms, pavaldiniams, vadovams, neįžeidinėti, neplūsti, nevertoti psichologinio smurto;
- 5.5.9. nevertoti alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų, nerūkyti Šiaulių PLC patalpose ir jo teritorijoje, išskyrus specialiai rūkymui įrengtas vietas;
- 5.5.10. seksualiai nepriekabiauti ir netoleruoti kitų asmenų seksualinio priekabiavimo;
- 5.5.11. būti tvarkingos išvaizdos. Sveikatos priežiūros specialistai privalo vilkėti specialią medicininę aprangą. Apranga turi būti švari ir tvarkinga.
- 5.6. **Viešųjų interesų tenkinimas ir nepiktnaudžiavimas pareigomis.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:
- 5.6.1. priimant sprendimus ir kitoje darbinėje veikloje vadovautis tik viešaisiais interesais, einamų pareigų ir įtakos nenaudoti savo ir savo artimųjų tiesioginei ar netiesioginei naudai gauti, taip pat esamiems ir buvusiems Šiaulių PLC darbuotojams proteguoti;
- 5.6.2. įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka laiku ir tiksliai deklaruoti savo privačius interesus, nesudaryti sąlygų viešų ir privačių interesų konfliktui kilti, o jam kilus, imtis priemonių tokiam konfliktui pašalinti;
- 5.6.3. nenaudoti pareigų, pažeidžiant darbo bei viešuosius interesus įdarbinant asmenį, skiriant jį tam tikras pareigas ar skatinant arba sudarant su juo sutartis.
- 5.7. **Sąžiningumas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:
- 5.7.1. nesiimti apgaulės, sukčiavimo, korupcinio pobūdžio ar kitų teisės aktais uždraustų veikų;
- 5.7.2. nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepriimti jokių tiesioginių ar netiesioginių dovanų kai esama pagrindo manyti, kad dovana siekiama paveikti darbuotojo veiksmus ar sprendimus;
- 5.7.3. nenaudoti darbuotojo veiklai nustatyto laiko, Šiaulių PLC darbo priemonių, finansinių, žmogiškųjų ir materialinių išteklių ne Šiaulių PLC poreikiams tenkinti;
- 5.7.4. savo pareigas vykdyti neprikaištingai, būti nepaperkamu ir nepapirkinėti kitų asmenų.
- 5.8. **Tinkamas pareigų atlikimas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:
- 5.8.1. nepiktnaudžiauti tarnybine padėtimi ir turima galia, neviršyti savo kompetencijos ir veikti pagal suteiktus įgaliojimus;
- 5.8.2. tinkamai įgyvendinti Šiaulių PLC direktoriaus sprendimus;
- 5.8.3. nepažeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų, o susidūrus su šio Kodekso ir kitų teisės aktų pažeidėjais padaryti viską, kas būtina, kad pažeidimai būtų nutraukti ir įstatymų nustatyta tvarka įvertinti;

- 5.8.5. netoleruoti neteisėto, neetiško Šiaulių PLC darbuotojų elgesio.
- 5.9. **Lojalumas Šiaulių PLC.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi:
- 5.9.1. būti lojalūs darbiniam įsipareigojimams ir sąžiningai vykdyti tiesioginių vadovų bei Šiaulių PLC direktoriaus nurodymus;
- 5.9.2. tinkamai suvokti Šiaulių PLC veiklos tikslus ir siekius ir deramai juos įgyvendinti;
- 5.9.3. informuoti Šiaulių PLC administraciją apie visus atvejus, kurie turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių.
- 5.10. **Konfidencialumo principas.** Šis principas reiškia, kad darbuotojai turi įsipareigoti:
- 5.10.1. neskelbti informacijos, kuri jam patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neturintiems teisės jos sužinoti;
- 5.10.2. nenaudoti dokumentuose ir kompiuterinėse laikmenose laikomą informaciją savo šeimos narių, kitų asmenų, verslo, materialiniams ar kitiems privatiems interesams tenkinti;
- 5.10.3. užtikrinti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka jam pateiktų dokumentų ir informacijos kompiuterinėse laikmenose saugumą tokiu būdu, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti;
- 5.10.4. teikti informaciją apie pacientą tretiesiems asmenims tik teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka.

III. DARBUOTOJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

6. Šiaulių PLC darbuotojų tarpusavio santykiai turi būti grindžiami mandagumu, taktiškumu, sąžiningumu, draugiškumu ir pasitikėjimu. Darbuotojai turi padėti vieni kitiems darbinėje veikloje, keistis patirtimi ir žiniomis.
7. Šiaulių PLC darbuotojai privalo vengti:
- 7.1. asmeninio įžeidinėjimo, orumo žeminimo;
- 7.2. kito darbuotojo darbo menkinimo;
- 7.3. apkalbų, šmeižto apie kolegas skleidimo;
- 7.4. neigiamų emocijų demonstravimo.
8. Darbuotojai privalo laikytis solidarumo su savo kolegomis, ginti juos nuo nepagrįstos kritikos ir neigiamos įtakos.
9. Darbuotojas privalo susilaikyti nuo viešų pasisakymų ar svarstymų apie kolegų atliekamas užduotis ir veiksmus, apie kitų darbuotojų asmenybę ir jų kompetenciją.
10. Neigiamas atsiliepimas apie Šiaulių PLC darbuotojus, ypač kitų asmenų akivaizdoje, neleistas. Į Šiaulių PLC darbuotoją visada kreipiamasi pagarbiai.
11. Darbuotojų ir vadovų tarpusavio santykiai turi būti grindžiami abipuse pagarba bei geranoriškumu.
12. Seksualinis priekabiavimas prie kolegų laikomas grubiu etikos ir darbo drausmės pažeidimu.
13. Darbuotojas privalo nevykdyti tiesioginio vadovo pavedimo, jei pavedimas verčia pažeisti įstatymus ir šį Kodeksą. Apie tokį pavedimą pranešama Šiaulių PLC direktoriui.
14. Netoleruotinas neteisėto, netinkamo Šiaulių PLC darbuotojų elgesio bei nekompetentingumo gynimas. Šiaulių PLC darbuotojai privalo pranešti tiesioginiam vadovui apie kolegų nekompetentingumą, neteisėtą, netinkamą elgesį.
15. Šiaulių PLC vadovas privalo:
- 15.1. netoleruoti asmens įžeidinėjimo ar jo garbės ir orumo žeminimo;
- 15.2. sukurti vadovaujame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;
- 15.3. pastabas dėl pavaldinių klaidų ir darbo trūkumų reikšti mandagiai;
- 15.4. stengtis paskirstyti darbą kolektyve tolygiai, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės ir kvalifikacija;
- 15.5. viešai nereikšti savo simpatijų ar antipatijų Šiaulių PLC darbuotojams;
- 15.6. skatinti Šiaulių PLC darbuotojus reikšti savo nuomonę darbo klausimais ir ją išklaudyti;
- 15.7. deramai įvertinti pavaldinių darbo pasiekimus;
- 15.8. būti reikliu ir teisingu pavaldiniams, savo elgesiu ir darbu rodyti jiems pavyzdį.
16. Darbuotojai su Šiaulių PLC direktoriumi ir savo tiesioginiais vadovais turi bendrauti mandagiai ir vykdyti visus teisėtus jų nurodymus. Pastebėję Šiaulių PLC direktoriaus ar savo tiesioginio vadovo klaidą, darbuotojai turi taktiškai apie tai jam pranešti.

17. Darbo metu kilę darbuotojų tarpusavio nesutarimai turi būti išsprendžiami nedelsiant jų pačių pastangomis, į tiesioginį vadovą kreipiamasi tik kraštutiniu atveju.

IV. ATSAKOMYBĖ UŽ KODEKSO PAŽEIDIMUS

18. Sprendimą dėl nuobaudos skyrimo /neskyrimo priima Šiaulių PLC direktorius, išnagrinėjęs konkretų šio Kodekso pažeidimą.

19. Drausminės nuobaudos skiriamos Darbo kodekse nustatyta tvarka.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Darbuotojai įsipareigoja vadovautis šiuo Kodeksu. Su šiuo Kodeksu pasirašytinai supažindinamas kiekvienas Šiaulių PLC darbuotojas. Naujai priimami darbuotojai su šiuo Kodeksu pasirašytinai supažindinami iškart po darbo sutarties pasirašymo.
